

le a mult legtöbb maradványa; nemcsak a régi Jugoszlávia maradványai, hanem számos nemzedéké, amely a kizsákmányolás és az osztályellentétek rendszerében nevelődött.

Mindaz, ami korábban az emberek fejébe és lelkébe volt zárva, most egyszerre megjelent az utcán, a sajtóban, a könyvekben. Mindamellet semmi okunk sincs arra, hogy elégedetlenek legyünk politikánk eredményeivel, vagy túlozzuk a veszélyt, amit ezek a jelenségek jelentenek. Én nem becülöm le a veszélyt. Még a legjelentelenebb dolog is nagy kárt okozhat, ha nem szállunk szembe vele, ha nem találjuk meg okait, és a harc eszközeit. Am igen fontos, hogy fölmérjük a jelenségek igazi nagyságát, hogy megtaláljuk ezeknek igaza okait és e szerint válasszuk meg fegyverünket is, és e szerint harozzuk meg a harc módját.

Nem állítom, hogy itt-ott nem éleződik ki a helyzet, hogy itt-ott egyik vagy másik szocialista támponton nem rosszabbodik a helyzet és hogy nem történik meg, hogy elvesztik a távlatot. Azonban azt hiszem, hogy ez mindenekelőtt annak a ténynek a visszatükröződése, hogy a kommunisták egy pillanatra elvesztették világos tájékozódásukat a harcban, és hogy az új helyzetben nem voltak képesek új módszerekkel és új eszközökkel felvenni a harcot a negatív törekvések ellen és az új helyzethez alkalmazkodó belső és külső ellenség ellen.

Kétségtelenül van külső hatás is. Am nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a külső hatás belső fejlődésünkben csak akkor érvényesülhet, ha hazánkban belül olyan körülmények és olyan erők vannak, amelyek ezt a külső hatást befogadják. Hazánkra és életünkre csak azok a külső hatások lehetnek befolyással, amelyek ugyanazokból az okokból keletkeznek és hatnak, mint amelyekből keletkeznek hazánkban is. És ilyen források és okok akadnak nálunk. Mindenekelőtt megvannak a régi rendszer maradványai, amelyek különféle negatív törekvéseket termelnek és magátólértedően elfogadják ezeket a külső hatásokat is. Mindaddig, amig ilyen források léteznek, bizonyos rétegek hazánkban befogadják az ilyen hatásokat, bármennyire elzárkózánk is. Viszont elzárkózni a szovjet recept szerint, elszigetelődni a világtól, nemcsak hogy nem lehetséges, nemcsak hogy káros, hanem semmi értelme sincs, mert ha nem hatnának is a külföldi befolyások, mi mégsem maradnánk negatív törekvések nélkül, mivel hazánkban is megvannak ehhez az objektív föltételek, és a termékeny talaj, és ezek a források épp olyan dekadensen és maradian foghatnak hatni, mint a külföldről érkező hatások. Tehát amikor a negatív idegen hatások ellen harcolunk, egyúttal elsősorban az antiszocialista törekvések itthoni forrásai ellen harcolunk.

Ha a dolgokat ebben a megvilágításban nézzük, akkor szembetűnik, hogy nálunk tulajdonképpen nem történik semmi új, hanem ugyanazok az erők működnek, amelyekkel forradalmunk kezdetétől fogva harcoltunk. Sőt, gyöngébbek is, mint voltak, sokkal gyöngébbek, és sokkal elszigeteltebbek a tömegetől mint valaha. Ha pedig erősebben jelentkeztek mint tegnap, akkor ez, mint mondtam, elsősorban azért van, mert a kommunisták egy pillanatra elvesztették a tájékozódást, vagy helyesebben szólva azért, mert még nem sajátították el a politikai harc új fegyvereinek kezelését, a szocialista demokrácia új mechanizmusának körülményei között. Ezen a kongresszuson most helyrehozzuk ezeket a fogyatékoságokat, mint ahogy helyrehoztuk

őket a JKSz Központi Vezetőségének II., III. és IV. plenumán is. De miközben helyrehozzuk ezeket a gyengeségeket, egy pillanatra sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a sikert csak a JKSz VI. kongresszusa által megfogalmazott gyakorlat további fejlesztése biztosítja és minden visszatérés a régre, minden elavult harci fegyver kölcsönvétele csak gátolja elemi föladatunk megvalósítását, amely így hangzik: megtanulni az új helyzetben új eszközökkel harcolni. Az új helyzet pedig a kommunistáknak és minden szocialista harcosnak összehasonlíthatatlanul nagyobb erőt és nagyobb lehetőséget nyújt a sikeres harcra, igazán gyökeres eredmények elérésére. Szocialista demokráciánk mechanizmusában — a munkástanácsoktól és a kommunáktól kezdve a Dolgozó Nép Szocialista Szövetségéig — minden ellenségnek és minden ingadozónak igazi arcát kell megmutatnia. Senki sem rejtőzhet el, senki sem rejtetheti el igazi arcát, senki sem rejtetheti félre a tömeget. Mindenkinnek nyílt kártyákkal kell kiállania. Ennyivel kedvezőbb helyzetben vannak a kommunisták, amikor az ilyen törekvések hordozói ellen harcolnak.

Eszmei-politikai tekintetben is nagyot haladtunk, úgyszólván nyílt téren és sokkal eredményesebben harcolhatunk a dolgozó tömegekben, semmint ezt néhány évvel ezelőtt tehettük. Eppen az ezen a kongresszuson elhangzott vita bizonyítja ezt az állítást legjobban. Néhány évvel ezelőtt, 1946-ban és 1947-ben nem vitatkozhatunk volna úgy, mint most. Eppen ez a tény, hogy nyílt harcban harcolhatunk a negatív befolyások ellen, ez bizonyítja, mennyire megnövekedett szocialista erőnk eszmei ereje és eszmei egysége.

II.

Ezek szerint minden önmagunkban rejlő vagy helyesebben a szocialista erőnkben abban a képességében, hogy nemcsak a régi ellen harcolnak, hanem újat is alkotnak. A kommunis-

BEZERÉDY LUJO

Arató (terakotta, részlet)